

כתיבה שוויונית וניטרלית-מגדרית

המכללה האקדמית עמק יזרעאל

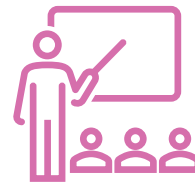
דפנה איזנרייך
דברו אלינו

דברו אלינו

יוזמה לקידום שוויון מגדרי באמצעות שפה שוויונית

מדריך כתיבה

סדנאות והרצאות

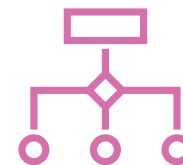
רשתות חברתיות

עריכת טקסטים

ניירות עמדה
ויוזמות ממוקדות

ליווי ארגוני

דברו אלינו

לסיכום

✓ אידיאולוגית:

- שפה שוויונית מקדמת שוויון מגדרי
- שפה שוויונית שואפת להכיל את כל הרצף המגדרי
- הדרת נשים מהשפה היא עוד סוג של הדרת נשים

✓ ארגונית:

- שימוש בלשון זכר יחיד נתפס כמיושן ושמרני
- שימוש בלעדי בלשון זכר יכול לפגוע ובחוויה ובחיבור למותג;
- ניסוח שוויוני תורם לחוויה טובה יותר
- שפה שוויונית עושה פרסום חיובי לארגון, שפה מדירה יכולה להוביל לפרסום שלילי ואף להרחיק לקוחות
- ההשקעה לא גבוהה יחסית לערך

דברו אלינו

היבטים נוספים של הוגנות מגדרית

- ✓ הימנעו מסטראוטיפים מגדריים בשאלות, דוגמאות, איורים, בדיחות
- ✓ הקפידו לכנות נשים וגברים באופן אחיד (כולל בשם פרטי/משפחה) ולהשתמש בתארים הראויים
- ✓ הימנעו משימוש במילים שיש להן משמעות שלילית או מקטינה בהקשר מגדרי (למשל: בנות)
- ✓ השתמשו רק בתיאורים שרלוונטיים להקשר והימנעו מלהוסיף תיאורים ממוגדרים שלא תורמים להבנת הנושא (למשל: היא חוקרת מבריקה, ואישה מאד נאה)
- ✓ הציבו גבול ברור וצאו נגד כל גילוי מפורש של סקסיזם או אלימות מינית ומגדרית; הקפידו על שיח מכבד ושמשו דוגמה אישית
- ✓ גלו עירנות להטיות מגדריות במרחב הלמידה ופעלו כדי לצמצם אותן (תורות דיבור, זמן אוויר, התפרצויות, תשובה לשאלה שנשאלה, הסגברה וכד')

עזרים לכתיבה שוויונית

כתיבה לכל המגדרים – כנרת יפרח

לכתוב לכולם

דברו אלינו

סוגי פתרונות

1. **ניסוח ניטרלי** – המילים בטקסט בלי מגדר בכלל ו/או אפשר לקרוא אותן בשתי הצורות
2. **שימוש שוויוני במילים ממוגדרות** – למילים יש סיומות ממוגדרות אבל נעשה בהן שימוש מושכל כך שהטקסט יפנה לכולם ככל הניתן

סיכום - ניסוח ניטרלי

1. שם הפועל

להירשם, להיכנס, לשמור

2. שם הפעולה

הרשמה, כניסה, שמירה

3. גוף ראשון יחיד

רשמו אותי, שמי הוא

4. גוף ראשון רבים

שנמשיך להרשמה?, זהו, סיימנו!

5. גוף שני יחיד

שכחת את סיסמה?, השם שלך

6. גוף שני רבים

שימו לב, שלחו מייל, צרו קשר

7. מילים שהשורש שלהן נגמר בה'

רוצה, הורה

דברו אלינו

מתי נשתמש בניסוח ניטרלי?

- מתי שאפשר
- משפטים קצרים, כותרות, הוראות
- בטקסטים ארוכים - כשאפשר לנסח את הפניה ביחיד במקום ברבים

ניסוח ניטרלי - טיפ 1

נמצא דרך עוקפת ששומרת על המשמעות

דברו אלינו

ניסוח ניטרלי - טיפ 2

נוריד מילים או סיומות ממוגדרות

דברו אלינו

ניסוח ניטרלי - טיפ 3

נחשוב ונכתוב בלשון נקבה

דבר אלינו

שימוש שוויוני במילים ממוגדרות

1. גם וגם

חזרה על המילה בצורת הזכר ובצורת הנקבה

2. נוסחים נפרדים

התאמת הממשק למגדר

3. ניסוח לסירוגין

לשון הפנייה מתחלפת בכל סעיף, פסקה או משפט

4. ניסוח ברבים/רבות

מומלץ לשלב עם 'גם וגם'

5. סימני פיסוק וסיומת כפולה

לוכסן, נקודה, מקף והצמדת סיומות

דברו אלינו

דגשים בנושא סיומות

- מומלץ להימנע משימוש בסימנים עד כמה שאפשר.
- ממש לא כדאי להשתמש בסימנים בכתיבה בגוף שני יחיד.
למשל: ~~סטודנטית יקרה~~.
- מומלץ להשתמש באות **לא סופית** לפני הסימן, למשל:
צריכה ולא ~~צריך~~.
- מומלץ שצורת הזכר עם האות הסופית תהיה בסוף המילה,
למשל: ילדות.ים ולא ~~ילדים~~.

מתי נשתמש במילים ממוגדרות?

- כשאין ברירה
- כשחשוב להדגיש שהפניה היא גם לנשים וגם לגברים

דברו אלינו

מה נעשה עם גוף שלישי יחיד?

למשל: הסטודנט, העובדת

בטקסט קצר (למשל כותרות)

- גם וגם (עובד או עובדת ש...)
- סימני פיסוק (עובד/ת)
- שינוי ללשון רבים (עובדים, עובדות ועובדים)

בטקסט ארוך

- גם וגם + לשון רבים (סטודנט או סטודנטית שירצו לפנות אליי)
- שינוי ללשון רבים (סטודנטים שמחסירים שיעור)
- גם וגם + לשון זכר יחיד (סטודנט שמחסיר שיעור)

דברו אלינו

איך נבחר בפתרון המתאים?

- האם חשוב שהניסוח יהיה ניטרלי?
- מה אורך הטקסט?
- מה מטרת הטקסט?
- איפה הטקסט יפורסם?
- האם הפנייה יכולה להיות אישית?
- האם המגדר של הנמענות והנמענים ידוע?
- האם אפשר לייצר נוסחים מותאמים ונפרדים?
- האם השפה אמורה להיות גבוהה ורשמית או שפת דיבור יומיומית?
- עד כמה קהל היעד שולט בעברית?
- עד כמה קהל היעד רגיש לניואנסים מגדריים?

שלבי עבודה

1. נסמן מילים ממוגדרות בטקסט
2. נכתוב בטבלה את הגופים בטקסט (כלומר - למי המילים הממוגדרות בטקסט מתייחסות)
3. עבור כל אחד מהגופים, נבחר בפתרון המתאים ביותר עבורנו
4. נכתוב / נערוך את הטקסט בהתאם להחלטה שקיבלנו

מדריך ליזם המתחיל:

רוצים להיות יזמים? כך תתחילו עכשיו, גם ללא כסף

זוהי התקופה הטובה ביותר להיות יזמים, כך אומרים מארק צוקרברג, ג'יימי פוקס ואחרים, וישנן סיבות רבות לכך. אלא שבעוד שלרבים מאתנו יש חלומות ומחשבות על הגשמת מיזמים בכל מיני גדלים (סטארט-אפ? פודקאסט? עסק קטן?), קיים פער בין שלב המחשבות והרעיונות לבין הביצוע בפועל: איך מתחילים? מה צריך לעשות? והאם אנו באמת מסוגלים לעשות את זה?

לכן, אם אתם בשלב ה'לב', כלומר מרגישים שאתם רוצים להיכנס לעולם היזמות ולהגשים רעיונות קטנים או גדולים, או שאתם בשלב ה'פה והאוזן', מדברים על זה ושומעים הרצאות של אחרים, ומזהים שאתם קצת תקועים בשלב המימוש - הנה כמה נקודות למחשבה. או יותר נכון, לעשייה.

מתחילים עם מה שיש

בואו נשנה תפיסה: אין צורך בהשקעה וכסף כדי להתחיל. זרם זה של יזמות נקרא בעגה המקצועית האמריקנית 'בוטסטרופינג' Bootstrapping שפירושו יזם המתחיל עסק עם ההון העצמי שלו, ומתנהל מהכנסות המגיעות מן העסק ללא מימון חיצוני.

דברו אלינו

כל מה שרצית לדעת על
יזמות ולא העזת לשאול

מדריך ליזם המתחיל:

רוצים להיות יזמים? כך תתחילו עכשיו, גם ללא כסף

רוצה להיות יזם? חולמת על סטארטאפ משלך?

זוהי התקופה הטובה ביותר להיות יזמים, כך אומרים מארק צוקרברג, ג'יימי פוקס ואחרים, וישנן סיבות רבות לכך. אלא שבעוז שלרבים מאתנו יש חלומות ומחשבות על הגשמת מיזמים בכל מיני גדלים (סטארט-אפ? פודק? לרבות ורבים), קיים פער בין שלב המחשבות והרעיונות לבין הביצוע בפועל: איך מתחילים? מה צריך לעשות? והאנו אנו באמת מסוגלים לעשות את זה?

לכן, אם אתם רוצים להתחיל, כלומר מרגישים שאתם רוצים באמת נצליח, קטנים או גדולים, או שאתם בשלב ה'פה והאוזן', מדברים על זה ושומעים הרצאות של אחרים, ומזהים שאתם קצת תקועים בשלב המימוש - הנה כמה נקודות למחשבה. או יותר נכון, לעשייה.

להתחיל / נתחיל

מתחילים עם מה שיש

בואו נשנה תפיסה: אין צורך בהשקעה וכסף כדי להתחיל. זרם זה של יזמות נקרא בעגה המקצועית האמריקנית 'בוטסטרופינג' Bootstrapping שפירושו יזם המתחיל עסק עם ההון העצמי שלו, ומתנהל מהכנסות המגיעות מן העסק ללא מימון חיצוני.

יזם או יזמת המתחילים

דברו אלינו

תודה רבה ובהצלחה!

דפנה איזנרייך

dabru.eleynu@gmail.com